

Den næste sag på dagsordenen var:

28) Forespørgsel nr. F 51:

Forespørgsel til miljø- og energiministeren:

»Hvad kan ministeren oplyse om udviklingen i det danske gasmarked og gasmonopolet DONG's konstruktion og rolle i den danske energipolitik, herunder om DONG's indtjening i 2000?«

Af Ebbe Kalnæs (CD), Sonja Albrink (CD) og Annie Lundehansen (CD).

(Forespørgslen anmeldt 13/3 2001. Fremme af forespørgslen vedtaget 16/3 2001).

Begrundelse

Ebbe Kalnæs (CD):

I løbet af dagen er der adskillige, der har spurgt mig, hvorfor vi i CD har taget DONG's rolle i dansk energipolitik, hele udviklingen og ikke mindst DONG's indtjening, op i en forespørgsel. Jeg kan godt forstå spørgsmålet, for i mellemtiden er der jo sket det i aftalekredsen og med et lovforslag, at mange af de ting, som jeg har lagt megen vægt på skulle ske, i og for sig er sket. Det, at vi får delt DONG op i selskaber, det, at vi får lavet en klar opdeling mellem handelsdelen og den kommercielle del i DONG og det samlede naturgasnet og infrastrukturen er et længe næret ønske fra CD, og vi har sådan set ønsket det hele vejen igennem.

For at tage udgangspunkt i en tidligere sag, som CD har lagt megen vægt på, var det sådan, at da man i sin tid solgte Tele Danmark, stemte CD faktisk ikke for salget ud fra den betragtning, at infrastrukturen – i dette tilfælde kobberet i jorden – mener vi, det er væsentligt at man ikke sælger.

Det, man lægger op til her, er en selskabsopdeling, som generelt skaber større prisgennemsigtighed på det danske naturgasmarked, og vi lægger som sagt overordentlig vægt på, at forsyningsdelen og handelsdelen bliver adskilt. Jeg har vedvarende anklaget DONG for at sammenblande tingene og krydssubsidiere, uanset at der har været en aftale om, at det ikke skulle ske, og vi har vedholdende gjort opmærksom på, at DONG-konstruktionen og den måde, DONG fungerede på, ikke var særlig heldig for udviklingen.

Netop det, at det danske naturgasnet og lagrene bliver adskilt, gør også, at vi kan få fastslået i dag, at nettet, infrastrukturen og lagrene skal

forblive i offentligt eje. At få slået dette fast er overordentlig vigtigt.

Endelig sker der også det, at DONG nu på et kommercielt grundlag får mulighed for at udføre de samme ting, som deres konkurrenter gør, og endnu mere vigtigt er det måske, at de ud fra kommercielle hensyn i særlige tilfælde kan tilbyde en særlig præferencetarif. Nu får DONG altså værktøjet til, at de f.eks. kan hjælpe gartnerne. Det lægger vi overordentlig vægt på, og det vil jeg komme tilbage til senere.

Besvarelse

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg vil gerne sige tak til hr. Kalnæs, fordi han har rejst denne forespørgsel og dermed givet os lejlighed til at drøfte gasprojekterne og gasproblemerne. Vi havde lejlighed til det før, og vi kommer i øvrigt tilbage til det igen om lidt under førstebehandlingen af regeringens lovforslag, men jeg tror, hr. Kalnæs har ret i, at et særligt fokus kan være velegnet, og det giver jo også grundlag for en mere målrettet vedtagelse om dette punkt.

Det er nu mere end 20 år siden, Folketinget vedtog at etablere naturgasprojektet. Beslutningen havde baggrund i forsyningsproblemerne under 1970'ernes oliekrise og var begrundet med at udnytte egne ressourcer for at betrygge sikkerheden for forsyninger til Danmark.

Ved at udnytte de danske forekomster af naturgas i Nordsøen kunne vi reducere vores afhængighed af tilførsler af olie fra udlandet. I dag er der opbygget store offentlige værdier i naturgassektoren, og forsyningen bidrager væsentligt til landets samlede energiforsyning og opfyldelse af de miljømæssige målsætninger. Altså oprindeligt et forsyningsprojekt, men efterhånden også et projekt, som giver god mening ud fra et miljømæssigt synspunkt.

Det danske naturgasprojekt er gennemført af staten og kommunerne i fællesskab. Regering og Folketing har derfor et særligt ansvar for forvaltningen af værdierne i gassektoren, og derfor skal vi også tænke os grundigt om i forbindelse med liberaliseringen af markedet. For regeringen er det af afgørende betydning, at naturgasprojektets infrastruktur forbliver i offentligt eje, som hr. Kalnæs var inde på, og jeg er derfor også glad for, at dette grundlæggende synspunkt deles af et meget stort flertal i Folketinget.

For yderligere at understøtte det offentlige ejerskab af infrastrukturen og sikre de offentlige værdier i naturgasprojektet lægger regeringen med det fremsatte lovforslag op til en selskabsmæssig adskillelse af transmission og oplagring samt distributionsvirksomhed fra andre aktiviteter. Med denne selskabsmæssige adskillelse bliver det sikret, at den konkurrenceudsatte og dermed mere risikoudsatte handel med naturgas ikke kan få negativ indflydelse på en fortsat effektiv og sikker drift af naturgassens hoved- og biveje.

Med forslaget imødekommes også den kritik, der har været med hensyn til, at monopolaktiviteterne og kommerciel handelsvirksomhed er blandet sammen, og endelig tages der højde for de krav, der forventes stillet i et nyt gasdirektiv. I det forslag til ændring af gasdirektivet, Kommissionen netop har lagt frem, lægges der op til en fuld markedsåbning inden for en ganske kort årrække, selskabsmæssig adskillelse af naturgasaktiviteterne og reguleret adgang til transmissionsnettet med henblik på at fremskynde liberaliseringen og styrke det indre marked for naturgas.

Det er vores samlede vurdering, at de nævnte skridt fra Kommissionens side vil føre til en hurtigere og større grad af liberalisering af naturgassektoren, end vi kunne forudse for bare et års tid siden, da vi vedtog naturgasforsyningsloven. Derfor vil regeringen anlægge en positiv og offensiv linje i forbindelse med de kommende forhandlinger om ændring af gasdirektivet.

Danmark har allerede udtrykt en positiv holdning til den øgede markedsåbning, men samtidig givet udtryk for, at åbningsgraden skal kædes sammen med en fair og ikkediskriminerende adgang til medlemslandenes naturgasmarkeder. Vi skal ikke åbne vores, uden at vi får en tilsvarende åbning af deres.

I lyset af de nævnte forhold har regeringen valgt allerede nu at foreslå en ændring af det eksisterende lovgrundlag, som samtidig tager højde for de nye EU-krav til reguleringen af naturgassektoren.

Efter forslaget, som vi altså skal behandle under næste punkt på dagsordenen, ophæves den gældende lovs bestemmelser om bindende videresalgspriser. DONG og de regionale selskabers naturgasaktiviteter adskilles i transmission og oplagring, distribution, forsyningspligt og kommerciel handel – det svarer i øvrigt til, hvad vi har gjort på elområdet – og bevillingssystemet ændres, således at afgrænsningen til det konkur-

renceudsatte marked bliver et årligt aftag på 300.000 m³ naturgas. Ønsker de regionale selskaber at drive gashandelsvirksomhed, skal det ske i særskilte selskaber med begrænset hæftelse, og der sker ændring af bestemmelserne om markedsadgang med henblik på at kunne gennemføre en hurtigere og større markedsåbning uden forudgående lovændring.

For at der ikke skal herske tvivl om den reelle markedsåbning og dermed, om Danmark fuldt ud opfylder det eksisterende direktivs krav til markedsåbningen, har DONG meddelt, at selskabet er indstillet på snarest muligt at tilbyde elværkerne at ophæve de langvarige take or pay-kontrakter.

Når vi i forbindelse med vedtagelsen af naturgasforsyningsloven sidste år fra dansk side lagde vægt på en forsigtig åbning, hang det bl.a. sammen med hensynet til de langvarige take or pay-forpligtelser, som DONG har over for DUC.

Det er fortsat regeringens opfattelse, at vi skal lægge afgørende vægt på, at statens selskab kan opfylde sine forpligtelser over for DUC som en troværdig og pålidelig aftalepartner.

Med den hurtigere og mere vidtgående markedsåbning, som Europa-Kommissionen lægger op til, vil DONG uundgåeligt miste markedsandele i Danmark. Da det kun i meget begrænset omfang er muligt at afsætte yderligere naturgasmængder i Danmark eller gennem de eksisterende forbindelser til Tyskland og Sverige, har DONG derfor behov for etablering af en ny rørledning til Storbritannien.

Formålet med ledningen er at sikre, at eventuelle overskydende gasmængder som følge af markedsåbningen kan afsættes dér. En sådan ledning kan være klar til brug i 2003, altså inden den fulde markedsåbning træder i kraft, hvis man altså vel at mærke følger Kommissionens forslag.

Når DONG ønsker at anlægge en ledning til det britiske marked, hænger det sammen med, at dette marked er fuldt ud liberaliseret og det eneste marked, hvor man frit kan afsætte naturgas. Dertil kan vi jo lægge, at der er blevet tyndet kraftigt ud i de engelske gasressourcer, og der vil derfor være en interessant efterspørgsel på det marked.

Jeg skal understrege, at det er helt nødvendigt for DONG med en sådan ny rørforbindelse, for at selskabet ikke risikerer at komme i en take or pay-klemme i forbindelse med gennemførelsen af den fulde markedsåbning i Danmark, når vi til sin tid beslutter det.

DUC har meddelt DONG, at selskabet har yderligere gasmængder til salg ud over en forlængelse af de såkaldte plateau-leverancer. Frem til den 1. april 2009 vil det ikke være muligt at afsætte yderligere mængder på det danske marked. DONG har herudover modtaget et udspil fra DUC om køb af yderligere naturgasmængder.

På baggrund af bl.a. DUC's udspil har DONG gennem nogen tid forhandlet med det polske naturgasselskab POGC om salg af naturgas til det polske marked i omegnen af 2 mia. m³ om året. Leverancer til Polen kræver etablering af en rørforbindelse fra Danmark via Østersøen til Polen. Såfremt der ikke kan opnås enighed med Polen om naturgasleverancerne, kan de yderligere mængder afsættes i Storbritannien. Vi skal ikke etablere forbindelsen til Polen, hvis ikke vi er sikre på, at økonomien hænger sammen.

Regeringen forudsætter, at DONG's yderligere gaskøb og anlæg af nye rørledninger sker på et forretningsmæssigt grundlag, herunder at der indgås en bindende salgsaftale med betalingsikkerhed med Polen, inden man skridter til at lægge en rørledning.

Så er der til gengæld store perspektiver i det, hvis det lykkes at få denne sikkerhed, også overordnet energipolitisk og forsyningspolitisk. Så vil vi jo på sigt have forbindelse med alle gasmarkeder. Vi vil meget let kunne få forbindelse med de norske leverancer, vi kan få forbindelse med det tyske marked, vi har forbindelse med det svenske marked, vi vil have forbindelse via Polen med det centraleuropæiske marked, og vi har en ledning over til England, alt i alt noget, der virkelig er med til at give en god infrastruktur som basis for forsyningsikkerhed og markedsåbning.

De europæiske energimarkeder undergår i disse år betydelige forandringer, som først og fremmest er drevet af direktivet om etablering af et indre marked for el og gas.

Energiselskabernes reaktion har været at effektivisere driften og øge konkurrencedygtigheden. I de sidste år har vi bl.a. set, at energiselskaber har indgået alliancer og sammenlægninger på tværs af el- og gassektorerne og landegrænserne, ja, så meget, at man undertiden nærmest synes, at offentlige monopoler erstattes af private monopoler, noget, vi skal være meget opmærksom på.

Hvis DONG imidlertid på sigt skal kunne opretholde sine indtægter og den positive udvikling, er det helt afgørende, at DONG får samme

handlemuligheder som sine konkurrenter. Alternativt vil DONG blive klemt af store udenlandske energiselskaber uden tilstrækkelige handlemuligheder for at bevare og udbygge det forretningsmæssige grundlag for det danske selskab.

Derfor bør DONG i lighed med sine konkurrenter have mulighed for at indlede strategiske alliancer med f.eks. andre energiselskaber for at bevare sin position på det danske energimarked.

Dette gælder også DONG's muligheder for at udnytte den viden, som selskabet har opbygget på efterforskningsområdet. DONG bør derfor få mulighed for at udnytte den viden i andre lande omkring Nordsøen, hvis det stadig væk vel at mærke er kommercielt fornuftigt, at man gør noget sådant.

Efter regeringens opfattelse er der behov for ændringer af DONG's vedtægter med henblik på at gøre forretningsgrundlaget bredere for at kunne imødegå den skærpede konkurrence på energiområdet, som uundgåeligt vil komme i fremtiden.

Jeg skal, inden jeg slutter, også lige gøre opmærksom på – jeg tror, hr. Kalnæs var inde på det i sin begrundelse – de særlige problemer omkring, at enkelte erhverv kan blive bragt i en vanskelig konkurrencemæssig situation, fordi man har andre leverancevilkår eller betalingsvilkår i udlandet.

Der er det klart regeringens holdning, også efter de lange og meget konstruktive drøftelser, vi har haft, at det må DONG have mulighed for kommercielt at kunne matche, og vi må kunne forklare det øvrige marked, at her drejer det sig altså om en udvalgt branche, som er bragt i en særlig situation, og det vil vi undersøge nærmere. Det er også vigtigt, at DONG har den fornødne kommercielle handlefrihed på de områder.

Afslutningsvis skal jeg udtrykke håb om, at der blandt Folketingets partier vil være bred opbakning til forslaget fra regeringen og til at gøre DONG's forretningsområde og handlemuligheder bredere med henblik på at styrke selskabets konkurrencestilling.

Forhandling

Ebbe Kalnæs (CD):

Jeg vil gerne sige tak for ministerens besvarelse og måske på et par enkelte områder stille spørgsmål, som jeg synes trænger til en meget præcis og en meget skarp afklaring.

Kan ministeren med hensyn til spørgsmålet om selskabsopdelingen bekræfte, at selskabsopdelingen bliver reel, og at den sker så hurtigt som muligt, ikke noget med, at der bliver lejlighed til at trække det i langdrag?

Det, det drejer sig om, er, at det bliver forskellige bestyrelser, en forskellig direktion, at vi når frem til et gasnet i Danmark, som er et fælles eje efter samme principper, som vi bruger i Eltra f.eks., og selvfølgelig skal de investeringer, der er foretaget af staten osv., være dækket ind i den sammenhæng. Det synes jeg er væsentligt at få med, også i lyset af, at DONG på et helt kommercielt grundlag får samme muligheder som sine konkurrenter, hvad vi er enige i, men også den del, der hedder, at DONG ud fra helt kommercielle hensyn i særlige tilfælde kan tilbyde en særlig præferencetarif, hvis sådanne vilkår tilbydes i andre EU-lande.

Der er ikke her tale om statssubsidier. Der er tale om, at DONG får et værktøj, og det vil jeg gerne understrege over for ministeren og have bekræftet, at DONG nu får et værktøj, der gør, at DONG kan sikre sit kundesegment, så de ikke sparkes ud af markedet – som vi f.eks. ser på gartnerområdet, hvor der sælges blomster for jeg tror det er 2,6 mia. kr. til f.eks. Tyskland og Sverige osv. – men stadig væk kan fastholde og ikke mister sin gaskunde. Det er helt i DONG's kommercielle interesse stadig væk at have gasaftagere – jeg tror, det er omkring 4 pct. af den samlede gasomsætning – så man ikke trykkes ud af markedet dér og dermed må sælge gassen i en eller anden grad af overløb til en meget lave pris.

Så det, at DONG har fået et værktøj – og det vil jeg gerne have en bekræftelse af – gør, at man har mulighed for lige præcis at tilpasse det til markedet, så man i DONG's egen kommercielle interesse ikke mister marked og markedsandele, måske endda befæster sine markedsandele også ud fra en miljøpolitisk betragtning, hvor man på landbrugsområdet, gartnerområdet – og der kan være andre områder – er i den situation, at vi meget nødig skulle have trykket vores egen miljørigtige produktion ud af markedet, når det gælder tomater, agurker osv.

Men jeg understreger, at det her gælder, hvis virksomheder kan påvise, at de er på vej ud af markedet. Jeg kan ikke se andet, end at DONG må have en helt klar, ren kommerciel interesse i at holde sammen på sit kundesegment og dermed ikke miste kunder og miste dansk konkurrenceevne.

Som sagt er vi glade for det lovforslag, der kommer efterfølgende her. Vi synes, det er overordentlig vigtigt, men det er også vigtigt at få understreget, at det skal være en reel deling, der er tale om, og den må ikke trækkes i langdrag. Vi må hellere gennemføre den hurtigt, og så måske have lidt vanskeligheder en overgang, frem for at det trækker ud over lang, lang tid med at få lavet den reelle selskabsopdeling. Det skulle gerne være sådan, at DONG, den kommercielle handelsdel, blev en af de mest aktive i at presse DONG-nettet til omkostningseffektivt at være helt klar.

Til den mere liberale side vil jeg gerne sige, at det ikke er muligt at lave et reelt liberalt marked; en reel markedsåbning, der er ægte, hvis ikke infrastrukturen og landevejen er fuldkommen neutral. Alt andet vil bare være at handle videre til et nyt monopol, og dermed har man ikke noget marked. Så ren liberalisme i den sammenhæng her er faktisk at have en fuldkommen neutral infrastruktur, som alle kan handle ind i. Det vil være til gavn for forbrugerne, så ikke de sælges til et monopol og kommer til at hænge på den.

Niels Bloch Jespersen (S):

Først tak til CD for at have rejst denne forespørgselsdebat. Energiområdet, specielt gasforsyningen er et centralt område for erhvervslivet og for mange af de private familier. Derfor er det vigtigt, at vi løbende forholder os politisk til området, så der kan foretages de nødvendige justeringer i lyset af områdets hastige udvikling ikke mindst internationalt. Om ikke andet håber jeg, at den debat, vi får her i dag, kan bekræfte bredden i dansk energipolitik.

Baggrunden for naturgasforsyningsordningen i Danmark er jo den oliekrise, som landet og verden oplevede i 1970'erne, og hvor det var vigtigt for Danmark at sikre en forsyningsuafhængighed ved at udnytte de danske naturgasressourcer.

Også miljøet har spillet ind i udviklingen af vores naturgassystem og ikke mindst området med at nedbringe CO₂-udslippet.

Desuden må vi jo i dag konstatere, at udviklingen på energiområdet i Europa har medført en stigende konkurrence. Markedsåbningen er i dag en realitet, som vi her i landet gennemfører i et styret tempo. Lad mig blot henvise til næste sag på Folketingets dagsorden, hvor vi reviderer gasforsyningsloven som en konsekvens af EU's gasdirektiv. Vi er langt med at gennemføre æ-

dringer i selskabsstrukturen på området som en forudsætning for markedsåbningen.

Det er vigtigt for Socialdemokratiet, at forsyningssikkerheden fastholdes under markedsåbningen. Derfor lægger Socialdemokratiet meget stor vægt på, at gasnettet og naturgaslagrene bliver offentligt eje som en meget vigtig del af vores lands infrastruktur. Desuden er det også vigtigt, at det nye system bliver forenklet, så det er muligt at opnå den markedsåbning, der stiles efter, på en naturlig og dynamisk måde.

Det offentlige har også økonomiske interesser, som det har været nævnt tidligere i debatten i dag om de andre dagsordenspunkter, idet det jo var det offentlige, der i sin tid investerede store beløb i udviklingen af vores naturgasnet.

Det er derfor rimeligt, at det offentlige fortsat får andel i et eventuelt overskud i DONG i overensstemmelse med investeringernes størrelse. Statens andel i DONG's overskud må således betragtes som et naturligt krav på en rimelig forrentning af indskudskapitalen.

Med den historiske baggrund, som naturgasforsyningen har i Danmark, må vi jo konstatere, at det blev etableret som et styret, statsligt monopol. Det er derfor rimeligt, at vi fortsat sikrer, at der er en konkurrencedygtig transportydelse, og det gør vi ved at fastholde det offentlige ejerskab til transportnettet.

Når man indfører en markedsåbning, så kan man selvfølgelig risikere at miste markedsandele, og derfor er det væsentligt, at DONG får mulighed for på lige fod med konkurrenter i andre lande at få markedsandele, hvorfor det kan blive aktuelt med nye rørledninger til f.eks. Polen og England.

Det er også nævnt, hvad prisen er på naturgas i Danmark, og CD's ordfører, hr. Ebbe Kalnæs, har nævnt gartnerierhvervet, og i den forbindelse må man jo konstatere, at i Danmark er olieprisen og naturgasprisen koblet sammen på en sådan måde, så når det går op, så kommer der meget hurtigt en effekt på naturgassen, og det vil også ske, når oliepriserne er faldende, ja, så slår det hurtigere igennem.

Det er vigtigt for Socialdemokratiet, at dansk energipolitik i forbindelse med udviklingen af EU's indre marked for naturgas bygger på en bred politisk opbakning, der kan medvirke til at styrke DONG's varetagelse af opgaverne i det åbne marked. Både i forhold til det danske marked og i forhold til den internationale verden skal vi her fra Folketingets side gøre, hvad der

er muligt for at sikre en fortsat stabil udvikling, der kan sikre vores nationale interesser.

På vegne af CD, Kristeligt Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Venstre, SF, Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet skal jeg derfor fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at miljø- og energiministeren har fremsat et forslag til lov om ændring af naturgasforsyningsloven, L 232, der skal ruste den danske energisektor til de kommende års udvikling på gasmarkedet, nationalt og internationalt.

- På den baggrund tilslutter Folketinget sig, at der skabes større gennemsigtighed på det danske naturgasmarked gennem selskabsmæssig adskillelse af net og lager fra forsyning og handel,
- de danske naturgasnet og -lagre skal forblive i offentligt eje, og
- DONG på kommercielt grundlag får samme muligheder som sine konkurrenter, ligesom DONG ud fra kommercielle hensyn i særlige tilfælde kan tilbyde en særlig præferencetarif, hvis sådanne vilkår tilbydes i andre EU-lande,

således at den danske gassektor også fremover bidrager til Danmarks forsyningssikkerhed og opfyldelse af de miljøpolitiske målsætninger.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 107).

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Der er nu stillet følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Jeg skal lade dette forslag indgå i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Kan den socialdemokratiske ordfører bekræfte, at med det initiativ, man har taget omkring L 232, og med de bemærkninger til en hyldest til liberaliseringen, som den socialdemokratiske ordfører har, er Danmark på det her område faktisk et af de lande i EU, som virkelig lægger sig i spidsen for at få en hurtig liberalisering, og at den socialdemokratiske ordfører dermed tager afstand fra f.eks. det franske Socialistparti og Jospin's linje, og at målet for det danske Socialdemokrati ikke er at gøre en forskel på det her område i EU, men derimod at vende ryggen til partikolleger f.eks. i Frankrig?

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Det er lidt et forståelsesspørgsmål. Det er pind 3, hvor der står, at DONG på kommercielt grundlag får samme mulighed som sine konkurrenter. Ligger der i det, at DONG skal gå ind og blive et stort energiselskab, som kan gå ind i mange former for energi? Ligger der i det, at man med staten som 100 pct.s aktionær skal ud at konkurrere på samme vilkår? Der står »på et kommercielt grundlag«, men hvordan kan det blive kommercielt, når staten ejer et selskab hundrede procent? Det kan jeg ikke rigtig forstå.

Så er der den sidste pind, hvor der står: »således at den danske gassektor også fremover bidrager til Danmarks forsyningssikkerhed« – det kan jeg godt forstå – »og opfyldelsen af de miljøpolitiske målsætninger.« Hvad ligger der i det? Ligger der det i det, at DONG skal kunne gå ind i havvindmølleprojekterne og i vedvarende energi med de penge, man har som overskud fra gasproduktionen?

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Lige til uddybning til hr. Bloch Jespersen vil jeg godt spørge, om der i den forsigtige markedsåbning, der er tale om – vi har jo stadig væk aftaler om hastigheden i markedsåbningen frem til 2003 med – og med den åbning for, at DONG på kommercielle vilkår kan brede sig, dvs. få samme vilkår som sine konkurrenter i Nordsøen og gå ind i nogle af de forskellige andre energisektorer, som fru Aase D. Madsen ganske rigtigt er inde på, ikke også ligger en forventning om, at når markedet for gas langsomt bliver åbnet, så er det, fordi vi skal matche andre europæiske lande og ikke lukke op for en ladeport, så vi dermed taber i det spil.

Til gengæld har vi også en forventning om, at DONG med nye og mindre stramme bånd vil agere på det danske marked, som om de var i en konkurrencesituation, og ikke benytte sig af den overgangsordning, hvor de måske kunne have monopoltendenser.

(Kort bemærkning).

Niels Bloch Jespersen (S):

Til hr. Søren Kolstrup vil jeg konstatere, at det her ikke er en hyldest til liberaliseringen. Det her drejer sig om at få en fornuftig udvikling i en europæisk sammenhæng. Jeg understregede netop i min ordførertale, som det også fremgår

af forslaget til vedtagelse, at infrastrukturen, dvs. forsyningsnettet, skal være offentligt.

For så vidt angår handelsdelen – kan jeg sige til fru Aase D. Madsen – så bliver den nu udskilt som en kommerciel virksomhed, og der vil markedet fungere, hvor det, staten sikrer, er transportsikkerheden, som selvfølgelig skal ske på fair og lige vilkår.

Til hr. Ebbe Kalnæs kan jeg da bekræfte, at det drejer sig om en forsigtig markedsåbning og ikke om at hylde liberalismen, som jeg har nævnt, men tværtimod konstatere virkeligheden og i den forbindelse sørge for, at vi netop får en udvikling, hvor vi sikrer den forsyningssikkerhed, som i virkeligheden har været fundamentet for hele udviklingen af naturgassystemet i Danmark.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg forstår udmærket, at det er transporten, der er statsdelen; det er det, der foregår gennem rørene, og det er den almindelige infrastruktur, som skal hvile i sig selv.

Så er der jo handelsdelen tilbage, og så må det jo være den, der skal bære udgifterne til de store visioner, man har på havvindmølleområdet og de andre vedvarende energiprojekter, som man gerne vil have ind i det.

Hvis det er handelsdelen, kan jeg jo kun se, at pengene kan komme et sted fra. O.k., hvis det kan hvile i sig selv, hvis det er rentabelt, så er der jo ikke noget problem. Men jeg har da ikke set nogen planer med havvindmøller, der er rentable. Jeg har da kun set projekter med havvindmøller, hvor der skal betales pristilskud.

Og det er dér, jeg vil hen, for enten må man tage det af DONG's pengekasse, eller også skal der gives pristilskud, og det har jo ikke meget med kommerciel handel at gøre.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Jeg vil gerne sige tak for svaret før, det var et meget tilfredsstillende svar, og føje endnu et spørgsmål til til den socialdemokratiske ordfører:

Er hr. Bloch Jespersen enig i, at med den aftale, der ligger her, og med de bemærkninger, der er i lovforslaget, der kommer efterfølgende, har DONG nu det værktøj, der gør, at de kan det, som de hidtil ikke har kunnet, nemlig sikre deres kundesegment og gøre sig klart, at hvis de mister markedsandele og gassalg på grund af

andre særlige forhold, så har de værktøjet til at kunne løse de individuelle situationer, hvor de er presset af konkurrenter i Europa, som ellers ville presse dele af dansk erhvervsliv ud?

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Kan den socialdemokratiske ordfører bekræfte, at i processen hen mod fuld markedsåbning er Danmark med blandt de lande, der går i front, og ikke i den klub af lande, der siger, at samfundsudviklingen også kunne gå i en helt anden retning, og at man i den forstand tager den liberalistiske førertrøje?

Også jeg har registreret, at man offentligt vil eje til infrastrukturen, men det er så en anden side af sagen.

(Kort bemærkning).

Niels Bloch Jespersen (S):

Til fru Aase D. Madsen vil jeg bekræfte, at DONG skal drives på forretningsmæssige vilkår, ingen tvivl om det. Hvis DONG vil gå ud i andre eksperimenter, hvilket der kunne være meget der talte for, så skal det da ske på forretningsmæssige vilkår på lige fod med alle andre og med de støtteordninger, som man nu måtte vedtage i det her Folketing, så vidt jeg kan se.

Til hr. Ebbe Kalnæs skal jeg sige, at vi jo ikke kan blive uenige om, at vilkårene skal være på forretningsmæssig basis, og jeg kan ikke se nogen problemer i det.

Til hr. Søren Kolstrup om samfundsudviklingen: Der ved jeg ikke præcis, hvad det er for en revolution, hr. Søren Kolstrup arbejder for i øjeblikket, men det her handler ikke om at lave en ny samfundsorden. Det handler om at sikre forsyningsikkerheden, fuldstændig som vi sikrer offentlige veje, og så i øvrigt accepterer, at der er et marked, hvor jeg tror på, at Danmark med de forudsætninger, vi har, netop ved at være med fra start kan sikre nogle gode vilkår for dansk naturgas.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er det fru Aase D. Madsen for tredje og sidste gang.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg hørte det, som om der blev sagt, at DONG skulle have lov til at gå ind i f.eks. havvindmølleprojekter, der modtog statsstøtte. Det vil sige, at så får man den underlige konstruktion, at et

hundrede procent statsejet selskab går ind i nogle projekter, hvor man giver statstilskud til sig selv, fordi det er hundrede procent ejet. Det er altså en sælsom konstruktion.

Jeg ved ikke, om jeg rigtig fik svar på det om de miljøpolitiske målsætninger, og hvad det er, DONG skal involvere sig i dér, andet end at gasen jo er lidt mindre CO₂-fri end så meget andet.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Søren Kolstrup for tredje og sidste gang.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg skal takke hr. Niels Bloch Jespersen for svaret, nemlig det, hvor han præciserer, at vi skal være med fra start. Det er også nøglen i dansk liberaliseringspolitik her som på en lang række andre steder. Tak for svaret. Nu ved vi i det mindste, at vi er enige om, hvad det her handler om.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er det endelig hr. Ebbe Kalnæs for tredje og sidste gang.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Kun lige en gentagelse af spørgsmålet, som jeg tror hr. Niels Bloch Jespersen ikke helt fik fat i første gang.

Det, jeg spurgte om, var: Er hr. Niels Bloch Jespersen enig i, at man nu med de vedtagelser, som gør, at man får friere rådighed – og det vil sige, at man altså sammen med eller i kamp med sine konkurrenter kan få samme vilkår – vedtager, at DONG er i stand til at beskytte sig selv imod lavere priser fra resten af Europa? Det vil sige, at man har værktøjet, hvis man helt kommercielt overvejer at gå ind og lave en preferen cepris. Det er det, der står. Har man så det værktøj, der skal til, så man sikrer sig, at det danske gassalg ikke presses ud af nogle særlige vilkår andre steder fra?

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Niels Bloch Jespersen for at svare.

(Kort bemærkning).

Niels Bloch Jespersen (S):

Til hr. Ebbe Kalnæs: Ja, vi må forudse og forvente, at DONG vil være i stand til på markedsvilkår at kunne konkurrere, og derfor er det netop

også vigtigt, at man har adgang til hele det europæiske marked. Og som jeg nævnte i min ordførertale, skal man også have adgang, hvis man forretningsmæssigt finder det hensigtsmæssigt, til markedet i England og i Polen.

Til fru Aase D. Madsen: Jeg forstår ikke helt problemet. De selskaber, der bliver udskilt her, skal selvfølgelig hvile i sig selv på forretningsmæssige vilkår. Det handler ikke om at tage fra den ene statskasse og lægge over i den anden. For så vidt angår handel med gas, vil den jo netop blive frigjort som et selskab, der kan have en øget risikovillig indsats, hvorimod de statslige selskaber, der videre skal holde infrastrukturen, ikke får den samme mulighed for at eksperimentere. Men de skal heller ikke bygge de ting, som fru Aase D. Madsen forestiller sig.

Så jeg kan ikke se nogen problemer i det. Det er en forretningsmæssig selvberørende struktur, der skal lægges op til.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Peter Hansen-Nord som ordfører.

Peter Hansen-Nord (V):

Det skal ingen hemmelighed være, at vi i Venstre har betragtet gassektoren som værende noget af et fælles gods med Socialdemokratiet helt tilbage fra 1979. Derfor er det glædeligt at se, at de ting, som vi også sagde under opfølgingsaftalen af 22. marts, nu er noget, som Kommissionen er enig i skal gå lidt stærkere.

Der er ikke spor til hinder for, at det her kan gå stærkere, og derfor er vi tilfredse med, at vi her ser den første øvelse på at få sat sving også i liberaliseringen af den danske gassektor.

Jeg må indrømme, at jeg måske havde nogle større forventninger inden topmødet i Stockholm. Det kommer selvfølgelig ikke bag på nogen, at Jospin, den franske premierminister, ikke syntes, at det var nogen god idé. Han blev så støttet af Schröder. Det, der så forbavtede mig meget, var selvfølgelig, at den danske statsminister gik op og i og for sig ligesom begyndte at bakke op om dem, der har svært ved at få fødderne med i liberaliseringen af naturgassen, altså pludselig indtog en passiv rolle og faktisk var med til at trække niveauet ned. I hvert fald niveauet ned i forhold til det niveau, som jeg – det kan være, jeg gør en fejl her – fornemmer, at energiministeren egentlig i denne sag står for.

Jeg kunne godt have ønsket mig mere afklaring i relation til det, vi har med at gøre her, men

jeg kan bare sige, at vi er på rette vej, og alt sammen peger i den rigtige retning.

Meget af det ser jo også ud, som om det er noget, man er nødt til osv. osv. Det er jo også rigtigt, for det har været lidt problematisk at få godkendt den danske øvelse, som vi lavede for et års tid siden. Derfor bliver regeringen jo nødt til at genforhandle sin sankthansaftale, som man har indgået med de regionale gasselskaber. Det vil vi selvfølgelig følge tæt.

Derudover må vi selvfølgelig konstatere, som alle har kunnet se, at det har været et kanonår for statselskabet DONG i 2000. Det er et af de hurtigst voksende selskaber i Danmark i øjeblikket, selvfølgelig grundet de høje olie- og naturgaspriser. Men DONG kunne jo prale af i går at indtage en plads som nr. 19 blandt de største virksomheder herhjemme. Jeg må konstatere, at regeringen også har fået øje på det, så derfor ser vi selvfølgelig, at nok vælter pengene ind i vores statslige selskab DONG, men jeg skal også lige love for, at de vælter ud igen, i og med at staten har fat i overskuddet og tager mere end 50 pct. af det overskud, som DONG kan præstere.

Det er ganske betragteligt, specielt når man gør sig klart, at overskuddet er steget fra 938 mio. kr. til 3,4 mia. kr. før skat vel at mærke. Det er dog en vækstrate, der siger sparto.

Vi er under de møder, vi har haft med ministeren, blevet introduceret i, hvad det er, og det, der ligger bag det lovforslag, vi senere skal behandle, L 232. Jeg er i det store og hele enig i, at de punkter, som ministeren fremhæver, er det, vi skal have sat noget mere fart på.

Jeg har også forstået på de møder, vi har haft – det vil jeg gerne have ministeren til at bekræfte – at vi ikke er færdige. Vi står faktisk i en situation, hvor vi er ved at forhandle en ny aftale, samtidig med at der ligger et lovforslag, samtidig med at den officielle høringsfrist faktisk er den 10. maj.

De hørings svar, der ligger tilgængelige i øjeblikket, har vi fået udleveret i forgårs og i går og i dag. Så jeg har forstået det derhen, at vi er velkommen til under behandlingen af gasforslaget stadig væk at kunne forhandle videre om, hvordan aftalen skal se ud, og at vi også kan rette på forskellige ting, som viser sig, når vi har studeret hørings svarene og måske også har haft nogle deputationer på det her. Vi kan fortsætte den frugtbare diskussion, vi har på det her område, og jeg vil gerne gentage, at den er betydelig nemmere at håndtere og have med at gøre end elreformen.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Det er lige et lille kort spørgsmål til hr. Peter Hansen-Nord. Hr. Peter Hansen-Nord har gang på gang været ude i medierne og sige, at DONG skal privatiseres. Nu kommer der jo en opsplitning af selskabet, som jo faktisk gør, at man deler det ud og op i en kommerciel del og en monopoldel. Er det så ikke et skridt på vejen til, at man kan privatisere den del, som ikke er monopolet?

(Kort bemærkning).

Niels Bloch Jespersen (S):

Det var jo interessant at høre Venstres ordfører, hr. Peter Hansen-Nord, fortælle om, hvordan man er forarget over, at der kommer penge i statskassen. Der er åbenbart lang tid til, at man forventer – og det kan jeg kun bifalde – at skulle sidde i en regeringsposition.

I den forbindelse vil jeg godt bede hr. Peter Hansen-Nord om at bekræfte, at hvis vi tager de statsinvesteringer, de offentlige investeringer, der har været i sin tid i naturgassystemet, så beløber det sig med renters rente, hvis vi fremskriver det, til ca. 7 mia. kr. Så i et år, hvor der er virkelig flotte overskud, er det rimeligt og led i et almindeligt forretningsmæssigt statsligt godt købmandskab, at man sørger for at få de forrentninger hjem, som rent faktisk er investeret.

Så jeg vil gerne bede hr. Peter Hansen-Nord bekræfte, at det faktisk er et beløb på 7 mia. kr. fremskrevet med renter.

(Kort bemærkning).

Peter Hansen-Nord (V):

Til fru Aase D. Madsen: Der er sådan set ikke ændret på det, der har været sagt tidligere vedrørende statsejede selskaber.

Vi har haft den klare politik, at vi naturligvis hele tiden har ønsket at sikre os, at i det regi, et sådant selskab end måtte befinde sig i, drejer det sig om at forøge værdierne og sørge for, at aktiverne bliver mere og mere værd.

Det er alt andet lige et samfundseje. Så vores politik har jo gået på at hjælpe selv i den ejerstruktur, DONG har haft og stadig har, så det bliver gjort mere og mere værd.

Det er rigtig, at der nu bliver splittet op, og så er det da klart, at der på et tidspunkt kan komme en diskussion om, hvorvidt man vil sælge noget af det, eller man ikke vil.

I denne her ombæring er det langt vigtigere for mig og for Venstre, at vi får gennemsligtighed

i markedet, at vi får det markedsorienteret og yderligere liberaliseret. Det er langt væsentligere, end hvem der egentlig ejer det. For det er sådan set den store øvelse, nemlig at sikre penetring, så det opfører sig markeds-mæssigt.

Til hr. Niels Bloch Jespersen vil jeg sige: Jamen der er brugt ufatteligt med milliarder i den her sektor, det er slet ikke det, der sådan set er problemet. Nu er jeg meget beskeden og nævnte kun de 3,4 mia. kr. De yderligere afledte effekter af mermoms og andet indgår slet ikke i det regnskab her.

Jeg vil tro, at koncernen og hele showet, som omsætter for over 12 mia. kr., har bevirket, at der i statskassen nok er kommet cirka det dobbelte ind. 6-7 mia. kr. er der kommet i statskassen ved DONG's aktiviteter i det forløbne år.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Ja, jeg forstår da godt, vil jeg sige til hr. Peter Hansen-Nord, at det sådan er for nuværende. Der er ligesom en konsolidering, og man skal ud og finde sine egne ben osv. Men det er jo også en fremtidsting, vi diskuterer i denne forespørgsel. Derfor vil jeg da gerne høre: Hvordan skal det se ud før den privatisering? Hvordan skal selskaberne se ud, og hvordan skal det hele se ud før den privatisering, som hr. Peter Hansen-Nord så tit har været ude med? Hvordan skal det se ud? Hvad er Venstres fremtidsønsker på dette punkt?

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Set fra Venstres synspunkt synes jeg, at der er megen god logik i det, hr. Peter Hansen-Nord siger, altså at den afgørende øvelse sådan set er kommerialiseringen af DONG, og det er at gøre det dueligt til at fungere på et liberalistisk marked. Men derfor kan vi andre jo godt have et ønske om at få nærmere at vide om Venstres visioner.

Hvad er det, der skal sælges først? Hvad er det, der skal privatiseres? Det synes jeg da må være interessant også i forbindelse med en eventuel kommende valgkamp. Er det f.eks. DONG Efterforskning og Produktion A/S? Den ligger vel i og for sig på den flade set fra et Venstre-synspunkt.

Ville Venstre ikke unde vælgerne at få disse åbenbaringer nu?

(Kort bemærkning).

Peter Hansen-Nord (V):

Jeg må indrømme, at op til dagen i dag har jeg været mere optaget af at sikre, at vi får liberaliseringen, og at markedet kommer til at fungere. Jeg har ikke lavet den færdige øvelse, og jeg er heller ikke af den karat politiker, der står og skaber maksimal usikkerhed om en statsejet koncern på en tilfældig eftermiddag her i Folketinget.

Den øvelse, man taler om, når man taler om at sælge aktiver fra statens side – jeg ved, at regeringen her jo har prøvet det masser af gange, det er jo i størrelsesordenen 15-20 mia. kr. om året for at få husholdningskassen til at hænge sammen – skal tænkes godt og grundigt igennem, og det er ikke noget, man går og slynger om sig med sådan bare i tilfældige fraser, for det ødelægger netop det, som jeg ikke ønsker at ødelægge, nemlig stabiliteten i koncernen og forøgelse af aktivernes værdi.

Og så må vi se på, hvor cuttet på et tidspunkt skal lægges, og den diskussion kan ikke afgøres i dag. Det nytter ikke at stille mig flere spørgsmål om det, for jeg kan ikke komme det tættere, end jeg svarer her.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er det fru Aase D. Madsen for tredje og sidste gang.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg forventer heller ikke svaret, men jeg forventer så bare, at hr. Peter Hansen-Nord toner sig lidt ned i Børsen og andre steder, for hr. Peter Hansen-Nord er tit ude med, at så privatiserer vi DONG.

Så synes jeg bare, at jeg altså forventer, at vi så ikke ser den i Børsen det næste år eller to.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Kan hr. Peter Hansen-Nord bekræfte, at en kommende borgerlig regering ledet af Venstre ikke vil privatisere ét eneste DONG-selskab?

(Kort bemærkning).

Peter Hansen-Nord (V):

Lad mig så komme tættere på en sandhed og sige: Vi får ikke svaret bedre, end jeg sagde før, og skulle noget lignende opstå, mine damer og herrer, så kommer det som en tyv om natten.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er det fru Eva Møller som ordfører.

Eva Møller (KF):

Jeg vil godt indlede med at sige tak til CD for at have stillet denne forespørgsel. Jeg vil måske også i samme åndedrag sige, at jeg føler, det er en lille smule vanskeligt set i lyset af, at vi om lidt skal have et lovforslag til første behandling, som omhandler en stor del af det her, og også set i lyset af, at vi jo forligspartierne imellem er gået i gang med at forhandle en opfølgning af aftalen af 22. marts, hvoraf en lang række af de elementer, som vi taler om her, og som ville være naturlige elementer at komme ind på i en forespørgselsdebat, er oppe til diskussion og til drøftelse. Der er jo ikke nogen grund til at få foregrebet begivenhedernes gang og eventuelt få malet sig op i nogle hjørner, som man efterfølgende kan få svært ved at komme ud af.

Men når det er sagt, vil jeg da gerne sige, og det er naturligvis også baggrunden for, at vi er medforslagsstillere til det forslag til vedtagelse, som hr. Niels Bloch Jespersen har fremsat, at i Det Konservative Folkeparti er vi meget enige i de tiltag, som man har gjort fra Europa-Kommissionens side, og det spørgsmål, der er stillet til Danmark i forbindelse med vores gasreform, om at få en øget gennemsigtighed.

Vi er også indstillet på, at vi gerne vil have en opsplitning i de kommercielle og de ikkekommercielle dele, således så vi er sikre på, hvordan det ser ud.

Vi er også meget enige i, at selve lageret og netdelen skal blive i offentligt eje på nøjagtig samme vis, som vores infrastruktur i øvrigt med hensyn til veje og baner i altovervejende grad er offentligt ejet. Det mener vi er den bedste sikkerhed for, at vi kan opretholde en fornuftig forsyningssikkerhed.

Til gengæld ser vi også gerne, at vi i fortsættelse af den liberalisering og den markedsåbning, som vi har med at gøre, også får givet DONG nogle kommercielle muligheder for at virke uden for landets grænser, for man kunne jo netop godt forestille sig, at en markedsåbning ville føre til, at DONG mister noget af det, de har i øjeblikket, og så skal de jo have en chance for på andre leder at blive af med den gas, de får i overskud. Så alle disse ting synes vi i hvert fald er umådelig rigtige og rimelige.

Vi ved også, at spørgsmålet om forsyningssikkerheden naturligvis ligger os, CD og vel alle partierne på sinde, og at sikre den skulle også

være en af de muligheder, vi har med forslaget her.

Jeg skal også sige, at når vi laver en øget markedsåbning, så vil det være naturligt, at DONG ser sig om efter nogle andre markeder end dem, vi kender i øjeblikket, hvor det hidtil har været det svenske og det tyske marked, der har været aftagere af den gas, vi ikke har kunnet anvende selv. I og med man kommer ud til andre markeder, f.eks. det engelske og det polske, som vel er dem, der ligger mest for, kan der også blive tale om nye rørledninger, som også vil være med til at sikre forsyningsikkerheden. Men jeg vil godt sige, at jeg her er meget enig med ministeren i det svar, der blev givet, nemlig at det er vigtigt, at dette sker på helt forretningsmæssige vilkår.

Sådan som jeg opfatter ministerens lovforslag nr. L 232, om end det kan være vanskeligt med færdige meninger, for høringsvarene har jeg i hvert fald først fået udleveret under debatten her i dag, mener jeg, at vi er på rette vej med de aftaler, vi er på vej til at indgå, og de overvejelser, vi gør. Og forslaget til vedtagelse bakker vi fuldstændig op; det har de rigtige elementer i sig.

Anni Svanholt (SF):

SF indgik sammen med regeringen, Venstre, De Konservative, Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti en energiaftale den 22. marts sidste år, og en del af den aftale vedrører jo naturgasområdet.

SF's formål med at gå ind i forhandlingerne om gennemførelse af EU's gasdirektiv og ændringer af varmforsyningsloven var at sikre nogle overordnede samfunds- og miljøhensyn, forbrugerinteresser samt forbrugerbeskyttelse.

Der er jo meget store samfundsmæssige interesser knyttet til naturgasforsyningen, og det er derfor helt vitalt for det danske samfund at undgå, at kommercielle interesser overtager hele naturgasforsyningen, og vi synes faktisk, at det lykkedes ganske godt.

Hovedresultatet blev, at SF har medvirket til at sikre, at naturgasnettet og naturgaslagre med den aftale forbliver i offentligt eje, dvs. hos staten og kommunerne. SF har også været med til at sikre, at der ikke indføres konkurrence i varmforsyningen, og at fjernvarmenettet ikke kan sælges.

Det er nogle meget vigtige samfundsmæssige interesser, der dér blev varetaget, og markedsåbningen blev kun det, vi er nødt til som følge af

EU's gasdirektiv, altså et minimum, og vi er også godt tilfredse med, og det er situationen i dag.

Vi mener derfor, at DONG som offentligt ejet selskab og de kommunale gasselskaber også i fremtiden skal spille en helt central rolle i den danske naturgasforsyning. Derudover ønsker vi, at DONG også får mulighed for at blive et energiselskab, og DONG's repræsentantskab har udtrykt det på den måde: »...at repræsentantskabet støtter DONG's strategi om at udvikle nye forretningsaktiviteter, der kan sikre en rationel energianvendelse, herunder vedvarende energi, således at selskabet med tiden bliver leverandør af flere forskellige former for energi, gerne i et samarbejde med andre energiselskaber.«

Den tankegang støtter vi naturligvis i SF. Vi mener, det er oplagt, at DONG også deltager i andre aktiviteter, nemlig i fremtidens energiformer, og det er jo vedvarende energi som vindmøller og geotermi. Man kan sige, at DONG har meget tidligt været i gang med geotermien i Thisted, et meget lille projekt helt tilbage i 1980'erne, men det kører stadig væk og er nu gået ind i geotermien i Københavnsområdet.

Det kan vise sig at være utrolig lovende. Det er der ikke nogen der kan sige noget om på nuværende tidspunkt, men det er utrolig vigtigt, at DONG også kan få reel mulighed for at gå ind i de nye muligheder, der er på energiområdet, som især er vedvarende energi, og derudover at der også er mulighed for at bruge de efterforsknings erfaringer, der er fra Nordsøen, andre steder.

SF lægger afgørende vægt på, at naturgasinfrastrukturen, dvs. naturgasnet og -lagre, bliver i offentligt eje. Derfor mener vi også i lighed med den opdeling, vi har på elområdet i net og forsyning, at der skal være en opdeling af naturgasrør fra Nordsøen og ud til naturgasforbrugeren, der i fremtiden forbliver i offentligt eje.

Med hensyn til markedsåbning kunne man jo næsten forstå her på nogle af ordførerne, at nu bliver der lagt op til store ændringer. Det er jo ikke tilfældet. Vi har en aftale i dag, som løber til udgangen af 2003, hvad angår aftaler om markedsåbning, og derefter er, kan man sige, partierne frit stillet.

Vi kan sige, at vi er jo ikke bare tilhængere af et marked, vi vil gerne regulere markedet, det er derfor, vi har lagt afgørende vægt på, at det blev stærkt reguleret, og at vi varetog de overordnede samfundshensyn og samfundsinteresser, vi har i denne her forbindelse. Det er jo derfor, at markedsåbningen blev, som den nu er.

Jeg vil sige, vi forhandler jo i øjeblikket, og derfor vil vi nemlig også efter en drøftelse om det konkrete naturgasforslag gå ind i en diskussion på de her felter om det, der i det hele taget vedrører naturgasområdet.

Som det foreligger i dag, kan vi naturligvis støtte forslaget til vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Kan fru Anni Svanholt nærmere afdække SF's position? Hvor meget markedsåbning er SF til? Jeg tænker ikke bare på lidt eller meget, men det var interessant at få præciseret SF's position.

Jeg kunne forstå på fru Anni Svanholt, at det i hvert fald ikke var et mål i sig selv, og jeg kunne også forstå på fru Anni Svanholt, at EU's gasdirektiv, der arbejder hen imod den totale åbning, sådan forstod jeg fru Anni Svanholt, vil man tage afstand fra. Men hvor meget kan SF så klare, og hvornår springer SF fra?

(Kort bemærkning).

Anni Svanholt (SF):

Jeg vil godt starte med at sige, at selv om der er nogle i EU-sammenhæng, der har store drømme om, at nu kommer der et direktiv med fuld markedsåbning osv., så er det jo slet ikke givet, at det kommer med den hast, som nogle drømmer om. Det er jo før set, at det ikke bliver det, de, der råber højest, siger.

Vi vil naturligvis forholde os til de ting, der kommer, ligesom vi har gjort til det, der nu er på bordet. Så er vi jo altså optaget af at gå konkret ind og regulere, og det lykkedes jo faktisk indtil videre at holde på en minimumsåbning.

Aase D. Madsen (DF):

Jeg vil først lige på Dansk Folkepartis vegne tage stilling til det forslag til vedtagelse, der ligger i øjeblikket.

Dansk Folkeparti er for så vidt enig hele vejen igennem på nær til sidst, hvor der står »...således at den danske gassektor også fremover bidrager til Danmarks forsyningsikkerhed og opfyldelse af de miljøpolitiske målsætninger«, og i »miljøpolitiske målsætninger« kan man jo lægge i, hvad man vil, så derfor vil jeg anbefale min gruppe, at vi stemmer gult til det her.

Så vil jeg da gerne takke hr. Ebbe Kalnæs for, at han har rejst denne forespørgselsdebat, for den synes jeg har været nødvendig, og selv om vi nu skal i gang med de mere detaljerede ting i det lovforslag, der ligger om opsplnitning af

DONG, er det vigtigt også at få set i en helhed, hvad DONG's fremtid i dansk energipolitik er, og det er jo blevet skitseret af de andre ordførere.

Det, som jeg har været noget nervøs for, var bl.a. den gasledning til Polen, som længe har ligget og ulmet, men heldigvis fik jeg energiministerens ord for, at den gik man ikke ind i. Det er jo et milliardprojekt til en 2-3 mia. kr., men den ville man ikke gå ind i, uden at man havde faste kontrakter, således at man sikrede rentabiliteten, så det var jo lidt beroligende.

Hvis man kan lave en forbindelse til England, lyder det jo også godt, og så er jeg bare sikker på, at så sker det på vilkår, der gør, at den kan hvile i sig selv, og således, at vi eventuelt kan få indtægter af det, for den overskudsproduktion af gas, som vi får, skal jo afsættes.

Når take or pay-kontrakterne nu kommer ud af billedet, synes jeg også, det er en fordel, for så bevæger man sig jo mere frit på markedet.

Med hensyn til DONG, som jo på grund af de høje olie- og gaspriser er blevet Danmarks 19. største selskab, er det jo kolossalt store ressourcer, der bliver ført ind i selskabet, og så kan man jo spørge, hvad disse store ressourcer så skal bruges til. Er det, ligesom de brænder DONG på lommen, sådan at jo flere ressourcer, der kommer ind, jo flere milliarder, der kommer ind, desto mere nyt må vi finde på?

Hvad disse ressourcer skal bruges til, har vi jo også fået skitseret lidt her i dag, men det, jeg er bange for, er jo altså netop, at de skal bruges til urentable vindmøller, urentabel vedvarende energi og andre ting. De, som sidder med problemerne med de meget, meget store energiregninger, er jo dem, der har gjort, at milliarderne for en vis del i hvert fald ruller ind i DONG. Selvfølgelig kommer det, vi eksporterer, ikke derfra, men det, som jeg så er bange for, er jo, at de, som bliver sorteper og sidder med de store energiregninger, ingen gavn får af, at man nu flytter pengene over til eventuelt at lave vindmøller eller andre vedvarende energitiltag for.

Så er der også lidt med selve strukturen i DONG, for formanden for statsrevisorerne, Peter Larsen, udtalte netop i forbindelse med de meget store formuer, de meget store ressourcer, som tilflyder DONG, at det er uheldigt, at et 100 pct. statsejet DONG kan unddrage sig offentlig kontrol, fordi det er lagt over i et regi, hvor man i længden ikke kan kontrollere det.

Så kan jeg jo altså ikke gennemskue, om den selskabsopsplnitning, der sker i øjeblikket, i læng-

den gør det nemmere at overskue, men det må foranden for statsrevisorerne jo så på et eller andet tidspunkt kunne give et bud på.

Til sidst vil jeg sige, at det jo er sådan, at det er ministeren, der faktisk sidder i baghånd hele tiden i forhold til DONG, for det er jo ministeren, der, ja, jeg ved ikke, om man kan sige, ministeren har indsat bestyrelsen, men ministeren er jo i hvert fald repræsenteret gennem et bestyrelsesmedlem, og jeg ville jo nok se den bestyrelse, der, hvis ministeren går hen og siger, at nu skal ministeren bruge 60 mio. kr. til at hjælpe barmarksværkerne – og det er da al ære værd – så siger nej. Så var den nok ikke bestyrelse så meget længere.

Derfor er det jo ministeren, der har et meget stort ord at skulle have sagt i DONG-selskabet. Og jeg mener altså, at demokratiet kommer til at halte lidt, når det er ministeren, der faktisk kan sidde og trække i nogle tråde, hvorefter man så siger: Jamen nu er der udbetaling ved kasse 1, og vi fører pengene over i statskassen. Og alle de problemer, som vi har med det, må vi jo så undersøge, når vi kommer til det næste lovforslag.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Kun lige for at sige til fru Aase D. Madsen, at med hensyn til den selskabsopdeling her er det jo rent værdimæssigt sådan, at nettet vel er to tredjedele eller sådan noget af den samlede værdi på nuværende tidspunkt. Og med hensyn til den sidste del, som fru Aase D. Madsen ligesom lagde op til skulle gøre, at Dansk Folkeparti stemte gult, således at den danske gassektor også fremover kan bidrage til Danmarks forsyningssikkerhed og opfyldelse af de miljøpolitiske målsætninger, ligger der jo det i det, at forsyningssikkerheden er det overhovedet at have gassen til rådighed, som selvfølgelig også er for brugerne.

Og med hensyn til de miljøpolitiske målsætninger tror jeg ikke, at der ligger andet i det – det er i hvert fald det udtryk, jeg ligesom har fået for det – at det simpelt hen er det, at vi anvender gassen og bruger gassen, som har en mindre CO₂-udledning end andet. Det er det, der ligger i den miljøpolitiske målsætning.

Jeg tror ikke, der i den afsluttende del af beslutningen ligger en hel masse andre overvejelser. Det er i hvert fald ikke det, der ligger i den. Så derfor vil jeg opfordre til, at man overvejer endnu en gang.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Det er jeg da meget glad for at høre, for Dansk Folkeparti vil meget gerne stemme for dette forslag til vedtagelse. Og når det bliver udlagt sådan fra en af forslagsstillerne, så vil jeg tage hr. Ebbe Kalnæs' ord for pålydende, og så vil jeg anbefale min gruppe at stemme for.

Vibeke Peschardt (RV):

Det har jo været en interessant debat her i eftermiddag og forleden dag, hvor vi behandlede eller førstebehandlede, kunne man sige, sagen om Kyoto-protokollen. Jeg må indrømme, at jeg har undret mig en lille smule over, hvorfor CD stillede den her forespørgsel, for vi har jo lige bagefter et meget omfangsrigt lovforslag, som faktisk handler om stort set det samme, som vi har diskuteret her. Men det skader måske ikke at gøre det to gange.

Jeg skal gøre det meget, meget kort og sige, at vi kan støtte det fremsatte forslag til vedtagelse.

Søren Kolstrup (EL):

Der er én pind i det fremsatte forslag til vedtagelse fra De Forenede Energipartier, som Enhedslisten kan tilslutte sig. Det er det forhold, at naturgasnet og -lagre er i offentligt eje. Det synes vi i forhold til vores energipolitiske model er korrekt, men vi ser det selvfølgelig også som noget logisk, hvis man vil et liberalistisk marked. For den afgørende forudsætning for, at man kan fastholde et liberalistisk marked, er præcis, som CD's ordfører sagde, at hele infrastrukturen er i offentligt eje. Det er en korrekt observation fra CD's side. Den er vi helt enig i.

Vi drager en ganske anden konklusion end CD. Enhedslisten ønsker, at gassen, der jo er en knap ressource, bliver en overgangsløsning, og at den bruges så meget som muligt til at opbygge den vedvarende energi.

Der er én melding til, som vi kan tilslutte os, og det var den, som SF's ordfører, fru Anni Svanholt, kom med, at DONG passende kunne bruges til at bidrage aktivt f.eks. gennem et nyt selskab til at skabe nye aktivitetsområder. Man er jo allerede gået ind i geotermien. Man kunne tænke sig, at man i endnu højere grad gik ind i en lang række nye vedvarende energikilder.

Det ville for os være perspektivet med DONG, at DONG ikke skal gå ud og konkurrere med verdens internationale selskaber. Det er at gå fra borde i sin energipolitik. Så er man på ét marked, et kapitalistisk marked, hvor man opgi-

ver alt det smukke, som den socialdemokratiske ordfører talte om, nemlig at oprindelsen til DONG var oliekrisen, det var selvforsyning, det var gasforsyning.

Det her projekt er et ganske andet. Jeg betvivler ikke, at f.eks. hr. Niels Bloch Jespersen af et godt hjerte ønsker at opretholde selvforsyning, men projektet er et andet, nemlig blind konkurrence, at de store bamser skal slås, og at man til sidst arbejder hen mod et oligopol eller et monopol. Det er perspektivet i det i den her sag.

Så skal jeg blot til sidst sige, at Enhedslisten vil slås så meget som muligt for, at den markedsåbning, som nu er en politisk realitet, en *politisk* realitet – ikke en realitet, men en politisk realitet lige p.t., lige for øjeblikket, bliver reduceret så meget som muligt, og at man bruger vore gas-selskaber som led i en ganske anden strategi, nemlig ikke blot som led i forsyningsikkerhed, men som led i selvforsyning.

Og derfor håber jeg som perspektiv, at fru Anni Svanholt kan blive løsrevet fra gasklubben, og at det lige præcis er i det element, der hedder, at overskuddet i stigende omfang anvendes til at udbygge den vedvarende energi, at vi kan opbygge en ny alliance i dansk gaspolitik.

Jann Sjusen (KRF):

Jeg kan gøre det ganske kort ved at sige, at vi selvfølgelig fra Kristeligt Folkepartis side tilslutter os det forslag til vedtagelse, som vi er medforlagsstillere på. Jeg mener egentlig, at det meget præcist siger det, der skal siges i denne her debat, også fra Kristeligt Folkepartis side.

Vi kan tilslutte os den selskabsmæssige adskillelse, der sker af DONG, dog således, at naturgasnet og -lagre skal forblive i offentligt eje, og også således, at DONG på et kommercielt grundlag får de samme muligheder som sine konkurrenter.

Vi lægger, vil jeg godt understrege, i særdeleshed vægt på det sidste. Vi mener, at DONG ikke skal ud i nogle vidtløftige eventyr, men netop ud fra et forretningsmæssigt grundlag skal tage stilling til de forskellige aktiviteter fra sag til sag. Det er faktisk for os ret afgørende netop nu, hvor markedet i højere grad bliver åbnet.

Med disse få ord, som jeg også kan udtrykke som taler for et forligsparti på området, kan jeg sige, at vi selvfølgelig tilslutter os forslaget til vedtagelse og støtter det.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Ja tak. Jeg skal som konklusion på, hvad jeg tidligere har anført, anbefale følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at miljø- og energiministeren med sit forslag til lov om ændring af naturgasforsyningsloven, L 232, har valgt at forcere liberaliseringen af naturgasområdet i en takt, der er betydelig hurtigere end krævet af EU.

Folketinget opfordrer regeringen til at udsætte liberaliseringen og i stedet gennemføre en vurdering af, hvorledes en eventuelt kommende opsplitning af DONG i selvstændige selskaber kan gennemføres, således

- at der fortsat sikres en samfundsmæssig styring og øget demokratisering af naturgassektoren,
- at de danske naturgasnet og -lagre forbliver i offentligt eje, og
- at DONG sikres mulighed for at fortsætte og udbygge sit engagement som operatør i udvindingen af olie og naturgas i Nordsøen som statslig operatør,

med henblik på at den danske gassektor også fremover bidrager til Danmarks forsyningsikkerhed og opfyldelse af de miljøpolitiske målsætninger.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 108).

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår herfter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Jann Sjusen (KRF):

Jeg forstod det ikke sådan, at der lå et spørgsmål fra hr. Søren Kolstrup til undertegnede i forhold til den korte bemærkning, der blev givet før, men jeg kan da så benytte anledningen til at meddele, at Kristeligt Folkeparti ikke kan støtte Enhedslistens forslag til vedtagelse.

Kim Behnke (UP):

Som en, der tidligere har stillet forslag i Folketinget om, at DONG skulle privatiseres, er det jo med glæde, at jeg konstaterer, at nogle af frøene ikke er faldet i gold jord.

I den redegørelse, vi netop under det foregående punkt har haft til diskussion, fremgår det jo på side 8, at der nu vil blive tale om en selskabsmæssig adskillelse. Og det er jo et godt og fornuftigt skridt i den rigtige retning;

Dengang det var på tale at adskille og opdele den danske elsektor, brugte ministeren et meget klogt udtryk over for elsektoren. Ministeren sagde: Det er ikke nok, I bare flytter lidt længere ned ad den samme gang. Vi vil have jer adskilt i helt nye selskaber.

Præcis det samme argument må jo gøre sig gældende, når det gælder vores gassektor. Jeg synes i den forbindelse, at når vi skal finde frem til en form for ejerskabet, for så vidt angår røret og lagrene og ikke mindst også gasbehandlingsanlægget i Nybro, ja, så er den metode, vi har set i Eltra, jo nem at kopiere og virker jo til alles tilfredshed.

At der på et tidspunkt kommer til at ske det, at den kommercielle del af DONG vil blive udskilt og vil blive privatiseret, er jeg ikke i tvivl om. DONG's afgående formand, hr. Holger Lavesen, har til dagbladet Børsen sagt, at han forventer, det sker inden for 4 år. Han har også i den forbindelse fortalt, at hans vurdering er, at man ville kunne sælge DONG for minimum 30 mia. kr. Og alene udsigten til at få de penge i statskassen gør jo, at enhver finansminister vil se frem til det tidspunkt, hvor man kan sælge aktier og på den måde opnå en betragtelig indtægt til statskassen.

For mig er det ikke et spørgsmål om kun at få indtægter til statskassen. Det er også et spørgsmål om, at den måde, vi har tingene organiseret på i dag, ikke er tilfredsstillende. Det sker alt for ofte, at der bliver rejst tvivl om, hvorvidt DONG internt sammenblander interesserne. Det er en tvivl, der er blevet rejst specielt af de små og mellemstore gaskunder, som gang på gang har følt, at selskabet havde en fastlagt dagsorden og ikke kunne gå ud og foretage kommercielle afvejninger og rigtige kommercielle beslutninger.

Hvis selve gassalgdsdelen af DONG bliver udskilt i et kommercielt selskab som privat, er de mistanker ikke længere begrundede.

Noget, som ingen andre har været inde på, men som jeg synes anledningen kræver at man nævner, er de ejerskaber eller medejerskaber, DONG har til forskellige gasaftaler på Nordsøen. Der vil det være sådan, at jeg for mit eget vedkommende ikke heller har noget at indvende, hvis de bliver solgt til private, sådan at staten kommer ud af det engagement.

I forhold til det fremlagte forslag til vedtagelse skal jeg meddele, at det forslag, der er fremsat af et flertal af partier, Socialdemokratiet, Venstre osv., er et forslag, jeg også kan støtte.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er det ordføreren for forespørgerne, hr. Ebbe Kalnæs.

Ebbe Kalnæs (CD):

Jeg skal gøre det forholdsvis kort, for jeg kan jo kun glæde mig meget over den brede tilslutning, der er. Jeg glædede mig specielt over, at hr. Bloch Jespersen bekræftede, at det var vigtigt, at når DONG fik mulighed for på lige fod med andre på et kommercielt grundlag at komme ud i markedet, så kræver det også af DONG, og vi forventer af DONG i den sammenhæng, at dér, hvor der stadig væk hænger monopol tilbage, vil man bestræbe sig på at agere på en sådan måde, at det ligger så tæt på et reelt marked som muligt.

Vi har i meget stor og bred enighed i Folketinget fået fastslået, at infrastrukturen er et fælles samfundseje; infrastrukturen er helt neutral, hvilket gør, at man så kan åbne et marked for gassen, uden at forbrugerne kommer i klemme i et monopol hos nogen, der opkøber osv. Så bekymringen er ikke længere til stede i samme grad, som den har været, nemlig for, om nogen har solgt den natten over. Det, at vi så bredt har vedtaget her i Folketinget, at nettet er et samfundseje, en totalt neutral infrastruktur, er vel nok en af de vigtigste sejre i dag.

Og så endelig det, som jeg til slut skal understrege, nemlig at vi også har givet DONG helt kommercielle muligheder for at varetage sine egne interesser og sikre sine gaskunder, som ellers kunne blive konkurreret ud af andre udefra. Det at konkurrencen er vendt tilbage, også for små og mellemstore virksomheder, som f.eks. bliver presset af specielle priser i Europa, synes jeg også er en af de helt store sejre i dag.

Jeg siger mange tak for ordførernes positive måde at behandle denne sag på. Den ligger tæt på fremsættelsen af et lovforslag, det er jeg klar over nu, men det var jeg ikke på det tidspunkt, da jeg bad om denne forespørgsel, og jeg synes, det har været vigtigt at få slået de meget væsentlige principper i dansk naturgaspolitik fast i dag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Der er ikke flere, der har bedt om ordet.

Jeg hører nu, at der stadig er et par minutter, fra der blev ringet til afstemning, til vi kan sætte afstemningen i værk, så jeg vil tale meget langsomt og ringe et par gange til, og så vil vi i løbet af forholdsvis kort tid kunne stemme. (Ophold). Jeg vil forsøge, om vi nu skulle have quorum. Afstemningen sættes i gang, og alt, hvad der kan stemme, bedes stemme nu.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 107 af Niels Bloch Jespersen (S), Peter Hansen-Nord (V), Eva Møller (KF), Anni Svanholt (SF), Ebbe Kalnæs (CD), Vibeke Peschardt (RV) og Jann Sjursen (KRF) (se foran) vedtoges med 91 stemmer (S, V, KF, SF, DF, CD, RV, KRF og Kim Behnke (UP)) mod 3 (EL).

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 108 af Søren Kolstrup (EL).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

29) Første behandling af lovforslag nr. L 232: Forslag til lov om ændring af lov om naturgasforsyning.

Af miljø- og energiministeren (Svend Auken). (Fremsat 27/4 2001).

Lovforslaget satte til forhandling.

Forhandling**Niels Bloch Jespersen (S):**

Da vores ordfører på lovforslaget, hr. Erik Mortensen, ikke har mulighed for at være til stede i salen i dag, skal jeg på hr. Erik Mortensens vegne læse hans ordførertale op.

Dette er en sag, som rent forståelsesmæssigt nok rettere havde hørt hjemme lidt tidligere på dagsordenen, idet den jo har direkte relation til bl.a. forespørgsel nr. F 51.

I Socialdemokratiet er vi indforstået med, at man skal respektere gældende EU-regler, og kan vi i samme omgang være forberedt på kommende retningslinjer, er det o.k. Men vi er heller ikke blinde for, at energisektoren og måske i særdeleshed gassektoren i flere EU-lande er forbundet med endog særdeles stærke økonomiske og nationale interesser, og derfor vil Socialdemokratiet være meget optaget af, at direktiverne bliver fulgt i alle lande og dermed er med til at skabe den ønskede åbning på lige og reelle vilkår af markederne.

En selskabsmæssig adskillelse af de naturlige aktiviteter inden for såvel DONG som de regionale selskaber er ikke en fremmed tanke for Socialdemokratiet. Vi kender jo i store træk modellen fra elsektoren.

I Socialdemokratiet tager vi til efterretning, at Kommissionen sætter spørgsmålstejn ved liberaliseringsgraden, når vi taler om bl.a. de såkaldte bindende videresalgspriser mellem DONG, elværkerne og de regionale selskaber. At der i det kommende direktiv lægges op til en hurtig markedsåbning for alle kundetyper, kan vi i Socialdemokratiet også acceptere, vel viden at det kan skabe en ny afsætningsituation for DONG i forhold til de eksisterende take and pay-kontrakter. Denne situation kan imidlertid også åbne for nye muligheder på nye markeder.

Socialdemokratiet støtter det fremsatte lovforslag, men vi forudsætter, at regeringen i de kommende forhandlinger er meget opmærksom på, at den justering af EU's gasdirektiv, som jeg nævnte indledningsvis, sikrer åbenhed og reelle og fair konkurrencevilkår.

Peter Hansen-Nord (V):

På baggrund af den debat, vi allerede har haft, er der ikke mange nye kommentarer at knytte til lovforslaget, måske lige bortset fra at gentage og tydeliggøre – og det kan vi nok også få ministeren til at bekræfte – at vi i øjeblikket ligger i en forhandling om denne sag.

Jeg vil ikke begynde at bringe alle elementerne op, men min overordnede mening og mit synspunkt er, at vi er på vej i den rigtige retning, selv om jeg som tidligere sagt gerne havde set, at det var gået lidt stærkere. Vi forventer, at der ikke bliver lavet noget lovforslag færdigt, før de partier, som er med i forligskredsen på gasområdet, har nikked godkendende, og det er vi som sagt i al beskedenhed faktisk ikke rigtig i stand til at gøre på nuværende tidspunkt her ved førstebehandlingen, så sagen ligger i en slags åben